

2. Menneskerettighedskonventionerne.

(Dagsordenens punkt 58).

Menneskerettighedskonventionerne (jfr. beretning 6. samling, sp. 6298) blev i 3. udvalg gjort til genstand for en meget omfattende og langvarig debat, under hvilken næsten alle landes delegerede havde ordet. Danmarks repræsentant, dr. Ammundsen, fremhævede i sit indlæg det arbejde, der udføres af FN's særorganisationer for at fremme økonomisk og social velfærd og kulturel udvikling, men betvivlede, om det foreliggende konventionsudkast vedrørende økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder ville være et egnet middel til at fremme dette arbejde. Under sin omtale af konventionsudkastet vedrørende civile og politiske rettigheder gik dr. Ammundsen ind for indrømmelse af en individuel petitionsret i lighed med den, der er optaget i den europæiske menneskerettighedskonvention, men udtalte på den anden side tvivl med hensyn til betimeligheden af i konventionen at give en formulering af det i FN's pagt allerede anerkendte princip om folkenes selvbestemmelsesret.

For petitionsretten talte foruden Danmark bl. a. Sverige og en række latinamerikanske lande. Den centrale plads i diskussionen indtog imidlertid spørgsmålet om en anerkendelse af princippet af folkenes selvbestemmelsesret, der forfægtedes foruden af Sovjetunionen og de øvrige østlige stater såvel af de asiatiske som de arabiske lande og den latinamerikanske gruppe, men af Vestens lande betegnedes som liggende udenfor konventionernes område. Flere af disse kritiserede endvidere konventionsudkastenes bestemmelser om konventionernes anvendelse i ikke-selvstyrende områder og om føderative staters tiltrædelse af konventionerne.

Trods herskende meningsforskelligheder efterlod debatten det almindelige indtryk, at konventionens vedtagelse for det overvejende antal stater står som et mål, der må realiseres i menneskehedens navn. Kun den amerikanske delegerede erklærede, at hendes regering ikke troede, at menneskerettighederne i den nuværende politiske atmosfære ville kunne fremmes gennem afsluttelse af traktater, og derfor havde besluttet ikke at ville undertegne konventionerne.

Man vedtog sluttelig, at det på næste plenarforsamling skal være udvalgets første og vigtigste opgave at gennemgå udkastene artikel for artikel med henblik på konventionernes vedtagelse. Et forslag fra Afghanistan om i resolutionen at indføje en opfordring til ikke-guvernamentale organisationer, der virker for fremme af menneskerettighederne, herunder sådanne organisationer i ikke-selvstyrende områder og i formynderskabsområder, om med alle midler at stimulere befolkningens interesse for konventionsudkastene, indtøede betydelig modstand særlig hos de administrerende magter og bevirkede, da forslaget desuagtet blev vedtaget, at bl. a. Storbritannien og Frankrig så sig nødsaget til at stemme mod resolutionen, for hvilken der iøvrigt blev afgivet 42 stemmer, deriblandt de nordiske lande, medens 4, deriblandt USA, afholdt sig fra at stemme.

I plenarforsamlingen godkendtes resolutionen med 49 stemmer, deriblandt de nordiske lande, mod 2 (Frankrig og Belgien), medens 7 (deriblandt USA og Storbritannien) afholdt sig fra at stemme.

3. Informationsfrihed.

(Dagsordenens punkt 28).

Et resolutionsforslag med bl. a. Sverige som medforslagsstiller om teknisk bistand på informationsfrihedens område blev efter en kort debat i 3. udvalg den 17. december vedtaget med stor tilslutning af plenarforsamlingen. Kun eet land afholdt sig fra at stemme.

Til et resolutionsforslag om at henvise konventionsudkastet vedrørende informationsfrihed (jfr. beretning 7. samling, sp. 121) til det økonomiske og sociale råd med henblik på afgivelse af en indstilling til FN's 10. plenarforsamling stillede de skandinaviske lande ændringsforslag om udsættelse af sagens videre behandling. Tanken fik en velvillig modtagelse hos en række vestlige delegationer, men opnåede iøvrigt ikke fornøden tilslutning. Imidlertid ændredes resolutionens formulering derhen, at konventionsudkastet skulle behandles ikke senere end på FN's 11. plenarforsamling, og der indsattes en henstilling til det økonomiske og sociale råd om at fortsætte sine bestræbelser på teknisk niveau for at